

CULEGERE de ARTICOLE scrise de mediator Dana GIURGINCA

O privire asupra unui concept la inceput de drum in Romania:

MEDIEREA

De ce este importanta medierea? Simplu: Justitia este sufocata, iar cele mai multe dispute/conflicte nu pot fi rezolvate de catre partile implicate din motive extrem de variate, pornind de la diferentele existente intre oameni de natura afectiva, educativa, comportamentala si pana la absenta interactiunii datorata animozitatilor care conduc la cresterea intensitatii divergentelor.

Mediatorul stie sa deblocheze comunicarea defectuoasa, asistand dialogul partilor; acestea vor incepe sa schimbe informatii pretioase cu privire la dorintele, obiectivele, oportunitatile lor.

Medierea este procesul prin care partile asistate in mod calificat de mediator, identifica problemele ce le-au creat divergentele, dezvolta optiuni cu privire la rezolvare considerand oportuna incheierea unui acord agreat .

Beneficiul imediat: solutia de tip **castig-castig** perfect utila ambelor parti.

Mediatorul nu va avea rol de sfatuitor, nu va da solutii, dar, prin abilitatile si arta dobandite in formarea si perfectionarea sa ca specialist va ajuta partile conducand intreg procesul de mediere in spiritul unui dialog civilizatat, bazat pe increderea necesara incheierii acordului emanat numai din vointa partilor; tehnicile folosite, voluntariatul partilor, acceptul in cunostinta de cauza, confidentialitatea, neutralitatea si imparialitatea mediatorului, precum si dreptul partilor de a-si defini propriile probleme, nevoi si solutii toate la un loc vor fi folosite spre castigul partilor.

Mediatorul va incuraja partile sa negocieze propriile lor convingeri in favoarea rezolvarii comune, pertinente a disputei, va reconstrui increderea, buna comunicare, ascultarea activa; va crea cadrul pentru deschiderea generarii a maximului de optiuni posibile, va ajuta partile sa interactioneze.

Mediatorul are abilitatea de a descoperi la timp daca o parte este tematoare in a-si formula opiniile; el va sti cum sa actioneze pentru deblocarea situatiilor.

Daca ar fi sa inventam o lista a neincrederei aceasta ar cuprinde urmatoarele enunturi:

“ nu cred ca-mi pot rezolva problemele cu” x” deoarece nu vreau sa mai am de-a face cu el/ea”

“o alta persoana nu ne va putea ajuta in a ne rezolva problemele”

“am frustrari in privinta incercarii a “ceva” ce nu stiu daca va functiona”

“nu am incredere in mediere deoarece inca nu este cunoscuta la noi” s.a.m.d.

Toate aceste temeri vor fi disparut in momentul in care ne vom asuma curajul de a incerca o altfel de rezolvare a problemelor asa cum au incercat milioane de oameni din lumea intreaga. Toti au ajuns la aceeasi concluzie: **“MEDIEREA FUNCTIONEAZA!”**

TIMPUL – BANII – RELATIILE INTERUMANE – SANATATEA – INTEGRITATEA MORALA - fac parte din categoria celor mai pretioase resurse. Lista ramane deschisa!

Negocierea premisa medierii

Venim pe lume cu multe capacitati; ne stim INTERESELE instinctiv; suntem buni negociatori din primele zile; NEGOCIEM: mancarea zilnica, jucariile, imbratarile, timpul afectat diferitelor activitati, apoi, mai tarziu, vrem sa negociem din ce in ce mai mult: pretul produselor zilnice, treburile gospodaresti, costul investitiilor, concediile, salariul, conditiile de munca, contractele, TOTUL!

Negocierea ne pune in valoare personalitatea ca suma a credintelor, convingerilor, intereselor pe fondul propriei educatii, dar si a abilitatilor dobandite in comunicare; cinstea va naste incredere, iar increderea va conduce la succes.

Doua sau mai multe persoane care doresc sa ajunga la un punct de vedere comun, negociaza. Negocierea este declansata, de obicei, in urma unui CONFLICT. Daca in procesul de negociere partile sunt asistate de o parte terta vorbim despre **mediere**.

Partea neutra – mediatorul - asista partile implicate in conflict cu profesionalism in cadrul unui proces foarte bine structurat in scopul stingerii conflictului prin incheierea unui acord bazat pe interesele comune.

Medierea s-a afirmat in intreaga lume ca metoda de succes in rezolvarea conflictelor. Vremurile s-au schimbat: negocierea si medierea castiga tot mai mult teren pe fondul amplificarii starilor conflictuale.

Mentalitatea s-a schimbat: disponibilitatea de cooperare devine activa. Inteligenta s-a ascutit: implinirea intereselor proprii poate fi atinsa mult mai rapid daca se urmareste si interesul partenerului. Rezultatul nu se mai concretizeaza intr-o simpla victorie ci intr-un acord de tip “victorie – victorie” cu avantaje ambelor parti implicate: sotii, frati sau alte rude, colegi, subalterni sau sefi, parteneri de afaceri, vecini.

Negocierea - ca forma de interactiune sociala - poate exista numai daca partile implicate in rezolvarea divergentelor sunt capabile sa comunice, sa invete ce este compromisul, sa dezvolte capabilitatea de a emite cat mai multe oferte, sa identifice si sa accepte acele solutii reciproc multumitoare.

Medierea este o forma de negociere in care partile asistate depun eforturi in identificarea deciziei optime la care se adera fara constrangeri si in deplina cunostinta de cauza. Mediatorul depune diligentele necesare incheierii acordului de mediere care va aduce o multitudine de castiguri atat imediate – stingerea conflictului, economia de resurse etc. - cat si pe termen lung – pastrarea relatiei.

Negocierea si medierea sunt modalitati alternative de rezolvarea a conflictelor prin intermediul **comunicarii**.

Unul din rolurile mediatorului este de a utiliza tehnici specifice pentru a se imbunatati comunicarea partilor aflate in stare de conflict.

Negociatorii „de profesie” pentru a-si atinge obiectivele, adesea exacerbate, inainteaza cereri foarte mari, dificil de a fi acceptate de cealalta parte; **negociatorii vremurilor moderne** pentru a ajunge la un acord avantajos de tip castig-castig considera ca singura cale oportuna este **cooperarea**; acestia vor fi dispusi la concesi, se vor stradui sa emita propriile preferinte si prioritati concomitent cu depunerea efortului de a afla si dorintele partenerului.

Succesul in negociere este determinat pe de-o parte de tipul si intensitatea conflictului si pe de alta de perceptiile partilor asupra conflictului. Daca negociatorii doresc sa coopereze rezolvarea conflictului se poate transforma intr-o rezolvare creativa de probleme. Astfel, se pot identifica optiuni ce nu existau definite initial, dar care vor aduce beneficii fiecaruia.

Literatura de specialitate distinge trei strategii de negociere:

1. Negocierea bazata pe concesi, cu renuntari in cadrul propriilor cereri;
2. Negocierea ofensiva bazata pe amenintari, intimidari si angajamente pozitionale;
3. Negocierea ce urmareste rezolvarea de probleme prin cooperare, rabdare si adoptarea optiunilor ce satisfac deopotriiva partile.

Negocierea corespunde unui efort al partilor de a lua o decizie comuna intr-o problema in care dorintele lor sunt adesea opuse. Perceptia generala este ca negocierea rezolva disputa prin impartirea unor resurse. Aceasta este una din componentele negocierii, respectiv **negocierea distributiva**, denumita astfel pentru ca fiecare cauta acea distribuire cat mai avantajoasa a resurselor disputate. In acest caz interesele partilor sunt negativ corelate, iar conflictul se stinge doar temporar.

Viata a demonstrate, iar cercetatorii au pus in valoare ideea ca interesele partilor nu sunt nici total opuse nici complet compatibile. Solutiile acestor situatii sunt date de **negocierea integrativa** care presupune creativitate, disponibilitate pentru coordonarea actiunilor si incredere in celalalt, menita in a desemna acele solutii cu integrarea intereselor ambelor parti.

Mediatorul nu poate asista o negociere pur distributiva in care o parte va pierde; el se preocupa pentru integrarea intereselor, cautand sa impace partile si sa se ajunga la un **acord durabil**.

MEDIEREA ca metoda de Rezolvare Alternativa a Disputelor

Rezolvarea Alternativa a Disputelor (RAD) include practici, tehnici si metode pentru rezolvarea conflictelor in afara sistemului judiciar.

RAD nu este potrivita tuturor disputelor si in nici un caz nu substituie sistemul judiciar.

Ca forme de rezolvare a disputelor, altele decat apelarea la justitie, pot fi prezentate urmatoarele:

1. **Negocierea** ca proces de solutionare a disputelor in care doua sau mai multe parti discuta pentru a incerca sa ajunga la o rezolvare a disputei.
2. **Concilierea** este procesul prin care o a treia parte neutra, ce are rol pasiv, conciliatorul, actioneaza "dus-intors" intre parti comunicand partilor pozitia fiecareia dintre ele retransmitand posibile optiuni pentru a se ajunge la o intelegere.
3. **Facilitarea** este acel proces in care partile nu sunt la un nivel accentuat al conflictului ci la unul colaborativ.
4. **Medierea** este procesul structurat in care o a treia parte neutra, impartiala si fara putere de decizie asupra acordului final asista partile pentru a-si gasi propriile solutii.
5. **Arbitrajul** este o metoda de rezolvare a disputelor in care partile isi prezinta cazul unei a treia parti impartiale care decide pentru acestea solutia ce va rezolva conflictul.

Facilitarea, concilierea si medierea sunt aplicatii recunoscute ale **construirii consensului** cu ajutorul strategiilor de management colaborativ, integrativ bazat pe **interesele partilor**.

Solutionarea problemelor se face de catre parti impreuna, castigul nerealizandu-se pe seama celui alt implicat; interesele comune sunt abordate dintr-o dubla perspectiva, corecta ambelor parti implicate. Intotdeauna solutia va fi de tip **castig-castig**.

Medierea – reglementata in Romania de *Legea nr. 192/2006 privind medierea si organizarea profesiei de mediator publicata in M.Of. nr. 441 din 22 mai 2006 si modificata si completata ulterior ca metoda de rezolvare alternativa a disputelor, este procesul in care partile au totala putere* in a-si decide propriile solutii.

In cadrul oricarui proces de mediere partile se bucura de multe **drepturi** printre care:

1. Dreptul de a accepta in mod voluntar procedura medierii.
2. Dreptul de a alege mediatorul.
3. Dreptul de a semna contractul de mediere in cunostinta de cauza stiind ca medierea este o procedura facultativa, ce nu creaza prejudicii si este menita sa faciliteze un acord acceptabil pentru ambele parti aflate in disputa.
4. Dreptul de a denunta contractul de mediere in orice etapa a procedurii de mediere cu incunostiintarea, in scris, a mediatorului.
5. Dreptul de a fi informat corect asupra procedurii de mediere.
6. Dreptul de a fi reprezentat in cadrul procedurii de mediere prin avocat sau alte persoane, cu acordul partii adversare si cu amendamentul ca persoanele introduse in procedura medierii vor fi tinute de obligatia de a respecta principiile si regulile medierii.

Mica reforma si medierea

Ministerul Justitiei propune printr-un pachet de proiecte de acte normative numit **“Legea micii reforme”** ca DIVORTUL – chiar si in cazul persoanelor cu multi ani de casatorie din care au rezultat si copii minori – sa poata fi pronuntat in baza ACORDULUI ambilor sotii incheiat in fata unui mediator autorizat si avizat de Consiliul de Mediere in baza legii medierii.

Acordul medierii devine, astfel, instrumentul prin care se va pune capat acelei suferinte cauzata si de tergiversarea unei stari de fapt impotriva dorintei celor implicati.

Asadar, fostii sotii se vor prezenta in fata unui mediator unde vor parcurge procedura medierii conform cerintelor legale pentru ca intr-un final decis de parti, in modul cel mai confidential si elegant, isi vor exprima libera vointa in acordul de mediere ce va fi prezentat judecatorului. Desfacerea casatoriei de catre judecator va deveni o formalitate in conformitate cu vointa libera a partilor si a constatarii legalitatii.

Judecatorii – din data de 3 martie 2010 – prezinta persoanelor implicate ca parti in oricare proces care poate fi pornit la cerere, posibilitatea de a se adresa mediatorului pentru rezolvarea problemelor deduse judecatii.

Beneficiile imediate sunt: diminuarea surplusului de dosare din instante, eliminarea stresului partilor, posibilitatea unei noi sanse in rezolvarea amiabila a problemei, castigarea potentialului timp pierdut in instanta si a banilor necesari sustinerii unui proces lung, istovitor.

Cele doua parti au, in acest mod, sansa de a incheia un acord de mediere prin care fiecare castiga incontestabil; in mediere nici o parte nu pierde.

*

* *

Toti cei care hotarasc sa puna capat unei casnicii care nu mai are absolut nici o sansa, dar si cei care au probleme cu angajatorul care i-a concediat fara motiv, cat si oamenii implicati in afaceri cu totii pot apela la un mediator.

Mediatorul profesionist ajuta partile sa rezolve problema rapid, discret cu eforturi minime si costuri decente.

Medierea are real succes in rezolvarea alternativa atat a problemelor partilor aflate in simple dispute cat si a celor deduse deja instantelor judecatoresti care din conflicte s-au transformat in litigii pe rol.

In cazul in care acordul trebuie prezentat judecatorului partile pot recupera taxele achitate catre instanta de judecata. Acordul semnat de parti in fata mediatorului va fi depus la dosar, instanta va lua act si procesul va fi finalizat.

Mica reforma are in vedere si litigiile din domeniul comercial. Astfel, pentru rezolvarea cu celeritate a potentialelor litigii aparute intre societatile comerciale concilierea prevazuta de Codul actual de procedura civila la art.720 este inlocuita cu medierea. In urma medierii, in aceasta materie, se poate rezolva conflictul fara a se mai apela la instanta.

Durata proceselor comerciale datorita volumului urias de activitate al instantelor poate conduce la blocaje in circuitul banilor in comert care ulterior poate ajunge la influentarea unui optim al vietii comerciale.

Concluzia: medierea este o cale sigura si eficienta atat pentru instantele de judecata cat si pentru partile ajunse intr-un impas.

Medierea in biroul mediatorului Dana GIURGINCA

Pentru a aseza medierea pe un anumit loc trebuie sa pornesc de la aparent banala **comunicare**; in nici un moment sau domeniu de interes din viata noastra nu putem ignora **relatiile** de care - vrem sau nu - depindem pentru a exista, incepand cu cele din familia noastra extinsa, mergand la relatiile cu colegii de scoala, serviciu, cu partenerii de afaceri si pana la cele in care intram in diferite forme cu sectorul sanitar, cu cel comercial, bancar; nu trebuie sa ne uitam vecinii, participantii la trafic si oricare alta persoana care interactioneaza cu noi fie si ocazional. In toate aceste relatii avem nevoie de o COMUNICARE oportuna, eficienta si adecvata.

Certitudinea mea este ca relatia depinde de comunicare; in majoritatea cazurilor atunci cand apare o stare de nemulțumire comunicarea poate conduce la **rezolvarea imediata** a problemelor aparute sau, daca este deficitara va conduce inevitabil la conflict, apare disputa dintre partile respective. Cu cat comunicarea se restabileste mai repede cu atat se pot repara lucrurile partial sau total.

Comunicarea pozitiva poate salva relatia in toate cazurile, iar atunci cand ambii parteneri lucreaza **impreuna pentru binele comun**, cred ca, putem vorbi chiar de o **crestere a calitatii propriiei noastre vietii** neirosindu-ne variatele resurse (financiare, sentimentale, profesionale, educationale, de sanatate, timp etc.) in lupte fara sens. Viata e trecatoare, timpul zboara prea repede; nu ne permitem irosirea.

MEDIAREA – in acceptiunea mea - este o metoda a lumii moderne bazata pe comunicare decenta si pasnica pentru rezolvarea problemelor intr-un mod rapid, cu eforturi minime, avand ca obiectiv maximizarea avantajelor partilor.

Indraznesc chiar sa o numesc o negociere inteligenta asistata de un profesionist neutru si impartial. Este cea mai noua si mai sigura alternativa a unui proces dureros.

Despre avantajele medierii au scris multi, insa eu, in urma experientei acumulate cred ca acestea trebuiesc impartite pe categorii. Astfel, exista avantaje imediate, cu satisfactii si impliniri evidente cat si avantaje pe termen lung care se pot manifesta de-a lungul intregii vietii.

*

* *

Parintii care divorteaza si aleg calea medierii au un castig imediat: satisfactia imensa de a nu-si traumatiza copiii intr-un proces lung, cu multe dispute, incrancenari, contradictii si conflicte ce nu vor fi uitate niciodata.

Cuplurile aleg sa divorteze din motive diferite si personale de necontestat, insa, este important sa inteleaga ca o data ce au copii se vor numi parinti toata viata. Asadar, medierea este calea cea mai sigura in a nu distruge relatia dintre parintii copiilor nevinovati atunci cand ei aleg sa-si desparta destinele ca sotii!

Cazurile de divort au o "miza" emotionala uriasa; medierea prin confidentialitate poate reduce suferinta considerabil.

In unele cazuri care ajung la mediere nu este vorba de implicare emotionala, castigul partilor fiind acela de a-si gasi propriile solutii dorite si necesare cu eforturi financiare minime.

Astazi majoritatea oamenilor sunt in criza de timp; medierea este o cale sigura in folosirea eficienta a timpului.

In relatiile cotidiene - cu vecinul, cu colegul de munca etc. – adesea apar dispute; ele trebuiesc rezolvate pentru ca o anume relatie sa continue; rar exista cale de mijloc, deoarece nu putem trai cu neintelegeri sau ura; problemele pot fi rezolvate acceptabil ambelor parti relatia fiind "apta" de a continua decent numai dupa mediere; daca se ajunge in instanta linistea este grav afectata, iar relatia se distruge iremediabil.

Se fac economii de bani atat din onorarii cat si din taxele litigiului, care, spre exemplu, la partaj pot fi considerabile.

Un castig important, din ce in ce mai greu de gasit in zilele noastre, consta in RESPECT, BUNA-CREDINTA, EFICIENTA colaborarii; in cadrul medierii partile inteleg sa lucreze impreuna pentru rezolvarea problemei lor; in instanta partile se dezbină din ce in ce mai mult lucrând la probe pentru distrugerea celuilalt.

In biroul de mediere, procedurile sunt simple, pe intelesul tuturor, se menajeaza sentimentele, ostilitatile se sting prin indreptarea efortului spre colaborare; denigrarea, umilinta si orice alt aspect negativ nu-si gasesc locul.

Mediatorul nu judeca pe nimeni, nu da sfaturi, nu are putere in acordul partilor, insa pregateste partile, verifica pretabilitatea cazului la mediere, conduce intreg procesul, ajuta partile sa comunice in modul cel mai eficient, asista partile in contextul unic al egalitatii, realizeaza actele conform legii medierii.

Partile intra in mod liber in mediere, isi aleg mediatorul, decid timpul alocat procedurii, beneficiaza de o informare gratuita din partea mediatorului.

Medierea, asadar, are extrem de multe avantaje, de la o rezolvare rapida care poate insemna cateva ore in loc de luni sau ani prin instante, la flexibilitatea sedintelor de mediere, costuri mici, este informala si accesibila, scapa partile de multe formalitati, hartii, taxe, si pana la confidentialitate; nu in ultimul rand partile isi pot continua relatia de parinti, vecini, mostenitori, colegi, participanti la trafic, co-locatari, co-proprietari, co-semnatari ai diferitelor tipuri de contracte etc.